

TétékásNyúz

XLI. félévfolyam 4. szám
2010. október 6.

Az ELTETTKHÖK hetilapja
info: nyuz@elte.hu
<http://nyuz.elte.hu>

TTK HÖK Záró-alakuló KGY 4. oldal

Képletes beszéd 6-7. oldal

Gólya Kupa 15. oldal

A főszerkesztő szoknyaszéle

Késés

Milyen bosszantó szokás... Mostanában én is ezzel a rossz beidegződéssel vagyok kénytelen szembesülni naponta akár többször is és érzem, hogy felőröl, az a tehetetlenség, amikor csak szürenkezel, de nem tudod meddig, néha még azt sem, hogy miért, egyszerűen idegtépő. Nem vagyok azonban kisangyal, néha én is késék, ekkor persze borzasztóan rosszul érzem magam (főleg, ha nem saját hibámból történik) és ez talán még inkább zavar, mint ha nekem kell várni.

Hogy jutottunk ideig?

Vagy kezdjük inkább azzal, hogy meddig is?

Mi számít még normálisnak? Van normális egyáltalán, ha késésről beszélünk?

Anyukám még arra tanított, hogy inkább 10 perccel előbb érkezzek valahova, mint 1 perccel később. Igyekeztem is ezt betartani mindig, mígnem

egy szép őszi napon, úgy tíz évvel ezelőtt, megtanulhattam az amerikai filmekből vagy talán valami romantikus lányregényből, hogy egy nő annál izgalmasabb, minél többet várnak rá. Persze a média azóta is ezt sugározza, méghozzá annyira jól, hogy el is hiszszük; mi, nők (tisztelet a kivételnek), késünk is rendszeresen, ha randevúról van szó.

Gondoljuk ezt egy kicsit tovább! A nők késnek a randikról, ezt megszokják és késnek az egyéb találkozókra is, előbb csak a barátiakról, majd a hivatalosokról is. A férfiak persze ezt megelégedik és már alaptól rászámolnak egy 5-10 perccel a megbeszélt időpontra, mondván, hogy még így is várhatnak majd eleget. Erre a pontos nők, mert ilyenek is léteznek (bizonybizony), tovább gerjesztik a feszültséget, átadják bántottságukat más nőknek, ezzel fokozva a késések számát és hosszát.

Hol tartunk jelenleg?

Az újságnál és a magánéletben is tapasztalom, hogy egyre többet és többet késnek az emberek. Személyes találkozóknál az 5 perccel már meg sem sértődöm, van nálam mindig könyv vagy mp3 lejátszó, elvagyok türelmesen, amíg fel nem tűnik a láthatáron a várt személy. Ez azt jelenti, hogy kicsit késni sikk? Vagy csak annyi dolgom van az embereknek, hogy a nap 24 órája kevés? „5 perc az semmi.” – vélekedik az egyik barátnőm. És mi van a tizzel, hússzal, esetleg az 1 órával vagy másféllel? – kérdelem én.

Arról meg ne is beszéljünk, hogy ha nem személyes találkozóról van szó, hanem mondjuk egy cikk, értékelés vagy valami Interneten keresztül küldött munka leadásának határidejéről, akkor mire számíthat az ember... Napokra, hetekre vagy hónapokra való könyvet kell készenlétben tartanunk?

Tillné Kiss Andrea

Főszerkesztő

foszerkeszto@ttkhok.elte.hu

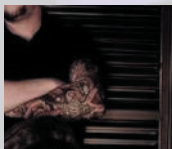
KultúrNyúz

A Tétékás Nyúz kulturális melléklete ismét megjelenik 2010. október 13-án.

Küldjétek verseket, egyperceseket, rajzokat az irkafirka.nyuz@gmail.com címre!

Megint lesz nyereményjáték, SMS-ben lehet szavazni a megjelent pályaművekre.

A szavazók közül is sorsolunk, a nyeremények ismét a Galaktika Kiadó fantasztikus regényei közül kerülnek ki.

Többféle állásajánlat közül válogatnál?

Gyere el hazánk legnagyobb állásbörzéjére, a Műegytemi Állásbörzére.

www.allasborze.bme.hu

 műegytemi állásbörze

Keress jól!

2010. október 20-21.

fn

NÉPSZABADSÁGONLINE

Gólyabál Játék

Szeretnél jegyet nyerni a Gólyabálra?

Akkor ez a te játékod!

A rendezvényen fellépő egyik zenekar fotójának az öt bejelölt részletét rejtettük el az aktuális *Nyúz* oldalain. Keresd meg az öt képet, és küldd be jövő keddig a

+36 30/35-45-321

(nem emeltdíjas) számra JÁTÉK jellegre, hogy melyik oldalakon, melyik képrészletre találtál!

A beküldők közül kisorsolunk két szerencsés nyertest, akiknek egy-egy ingyenes belépő a jutalmuk az október 15-i *Gólyabálra*.

A nyerteseket telefonon értesítjük.

Múlt heti nyerteseink, akik a Haliban átvehetik nyereményüket:

Honffy Dóra és Nákovics Diána

Gratulálunk a nyerteseknek!

Idén is találkozhattok velünk, az újságot író és szerkesztő lelkes csapattal a *Gólyabálon*.

A *Nyúz Café* kellemes hangulattal, gyertyafényes beszélgetésekkel, finom teával és jó zenével vár minden kedves érdeklődőt.

Tartalomjegyzék

HÖK (TTK HÖK Záró-alakuló küldöttgyűlés).....	4
Alapítvány (A rendszer és ami mögötte van).....	5
Képletes beszéd	6-7
Faliújság.....	8-9
Booktime (Végtelen homokdűnék).....	10
Arcok.....	10
TTT (Környezeti jövőkép).....	11
Helyvektor (Nemsüti Vegetáriánus Konyha)	12
Gasztromátrix (Provance-i ízek)	12
Cooltér (Design hét).....	13
Négyeshatos (A pengeélen táncoló)	13
Mozizóna (Tőzsdecápák – A pénz nem alszik; Vespa)	14
Itt jártunk (Gólya Kupa).....	15

TétékásNyúz XLI. félévfolyam, 4. szám.

Kiadja az ELTE TTK HÖK. **Felelős kiadó:** Jánosi Attila, a HÖK elnöke. **Főszerkesztő:** Tillné Kiss Andrea. **Vezetőszerkesztő:** Tillné Kiss Andrea. **Tördelőszerkesztő:** Lede. **Olvasószerkesztők:** Spiller András, Zsu, Gyuri.

Rovatvezetők: Alma (Belszíni fejtés, Mondok egy...), Csicszeriborsó (Cooltér), Felhő (Négyeshatos), Gans (Lágymányosi portrék), Laura (Természet-Tudomány-Technika), Marci (Sport), tibbi (Mozizóna), Törceee (Booktime), Weisz Dávid (Tudósítás), Zsu (Gasztromátrix), Zsolt (Helyvektor).

Honlap: nyuz.elte.hu. **E-mail:** nyuz@elte.hu. **Telefon:** +36-1/372-2654, lapzártá után +36-30/806-3000/1819. **Fax:** +36-1/372-2654.

Lapzártá: csütörtök 18:00. Készült a Globe Media Agency Kft. nyomdában 1500 példányban.

A Nyúz a Magyar Egyetemi és Főiskolai Sajtó Egyesület tagja.

4 TTK HÖK

Záró-alakuló küldöttgyűlés

A szokásostól eltérően, nem júliusban, hanem csak most, szeptember 24-én, pénteken került sor a tavalyi tisztségviselők éves beszámolására. Ezután pedig már az új, májusban általatok választott képviselők közül álló Küldöttgyűlés (KGY) választotta meg erre a tanévre a tisztségviselőket.

A Bologna rendszer kihívásai a Hallgatói Önkormányzatot is utolérték. A júliusban megtartott záró illetve alakuló Küldöttgyűlésről szeptember 2. hetében derült ki, hogy érvénytelen, ugyanis a most diplomázott BSc-sek (a képviselők jelentős része) jogviszonya június végén megszűnt, így július 2-án már nem szavazhattak volna a záró ülésen. A záró ülés nélkül azonban a július 4-i ülés is érvénytelen volt.

Természetesen tisztában voltunk ezzel a problémával, ezért még tavaly Alapszabályt módosítottunk, amely szerint a jogviszonya megszűnése után 3 hónapig mindenki a Hallgatói Önkormányzat tagja marad. (Akitet felvettek mesterszakra, azoknak utána újra van jogviszonyuk, tehát a HÖK tagságuk folyamatos.) Ez jó megoldásnak tűnt, az Egyetem Szenátusa (a legfőbb döntéshozó szerv az Egyetemen, kétharmadrészt oktatókból, harmadrészt hallgatókból áll) jóváhagyta a változást. Mostanra derült ki, hogy ez felsőbb szabályzatnak ellentmond, ami felülírja a döntést.

Mivel a tisztségviselőket az alakuló ülésen választják, és az ülés érvénytelen volt, így a 2009 júliusában megválasztott tisztségviselők maradtak hivatalban, kivéve azokat, akiknek nyáron megszűnt a jogviszonya. A gyakorlatban ez sok belső kényelmetlenséget okozott, de szerencsére mindenki végezte a munkáját úgy is, ha hivatalosan nem is volt tisztségben. (Ti remélhetőleg nem is éreztétek a belső problémákat, az egyik legnagyobb HÖK-ös projekt, a szocitám átvétel is rendben zajlott, több mint 1700 pályázat átvételre került.) A legsürgetőbb hiányokat szeptember 16-án a rendkívüli KGY pótolta. (Kari Ösztöndíjbizottságot, választmányi tagokat, elnökhelyetteseket választottak a képviselők a záróig hátralévő 8 napra.)

A 15 órára összehívott záró Küldöttgyűlés a sok megszűnt képviselői és tisztségviselői mandátum miatt meglehetősen családias volt. A 22 képviselőből (a rendes létszám, ami a jelenlegi is: 45) 16-an voltak

jelen a beszámolóknál. Az éves (illetve 3 esetben csak a rendkívüli KGY óta fennálló 8 napos) beszámolókat a Küldöttgyűlés a mentorkoordinátor és a kommunikációs biztos kivételével elfogadta.

Az ülés fontos része volt még, hogy előzetes írásos jelzés után a képviselők szóban is elbúcsúzott Tóth Máté, aki az alakuló Küldöttgyűlésen nem kívánt újraindulni a posztért, személyes elfoglaltságai miatt. Több mint egy évig (tavaly július óta) volt a TTK HÖK gazdasági elnökhelyettese, ezt megelőzően kémia szakterületi koordinátor.

A 17 órától kezdődő alakuló Küldöttgyűlés nagyjából a megszokott rendben zajlott. Az idei képviselők listáját az előző Nyúzbán olvashattátok.

Az elnök megválasztásáig az ülést Tóth Máté vezette le. Az Ellenőrző Bizottság 3 helyére végül 3-an jelentkezték: Adorján Gábor, Szenes Áron és Varga Sándor. Áront 3 érvénytelen szavazat mellett (28 igennel), a másik 2 jelöltet egyhangúlag támogatták a képviselők.

Ezután következett az elnökválasztás. A posztért Jánosi Attila indult újra. Az ő megválasztása is túlnyomó többséggel: 28 igennel, 3 nem ellenében történt.

Ezután, a szokásostól eltérő sorrendben, azok a posztok következtek, amelyekre csak egy jelentkező volt és megegyezett, a júliusi érvénytelen KGY-n megválasztottal.

Ezen posztokról történt szavazás eredményét a múlt héten megjelent *Nyúz* harmadik oldalán található táblázatban láthatjátok. (Az eltérések a többi szavazati aránytól abból adódnak, hogy a képviselők száma a Küldöttgyűlésen változott, érkeztek illetve távoztak emberek.)

A mentorkoordinátor nem kapta meg az első forduló megválasztáshoz szükséges kétharmadnyi igent (15 igen, 14 nem, 4 érvénytelen), úgyhogy itt második forduló következett. Továbbra is Magyar Róbert volt az egyetlen pályázó. A jelölt-höz újabb kérdéseket tettek fel, majd

távollétében hosszú vita következett. Ez a forduló se zárult eredményesen, itt sem ért el kétharmados többséget (16-11-4). Az utolsó, 3. fordulóban elegendő, ha a szavazatok több mint fele „igen”. Újabb kérdések és hosszas vita után a KGY végül 13-13-4 arányban nem támogatta a pályázót. Ezután a Küldöttgyűlés a Választmányt (a HÖK döntéshozó szerve két Küldöttgyűlés között, többnyire hetente ülésezik, tagjai az elnök, a 4 elnökhelyettes, illetve a 6 szakterület delegáltja, ezek általában a szakterületi koordinátorok) bízta meg azzal, hogy egyeztessen egy KGY időpontjáról, ahol újra napirendre kerül a mentorkoordinátor-választás. Ez az időpont azóta eldőlt, október 19-e lett.

A mentorkoordinátor után a gazdasági elnökhelyettes választása következett. Máté utódjának egyedül Polai Dóra pályázott, aki a tavalyi ciklusban a titkári pozíciót töltötte be. Az előzőekben leírt módon zajlott itt is a választás. Dóri az első körben nem kapta meg az igenek több mint kétharmadát (18 igen, 8 nem és 4 érvénytelen), így második kör következett. A posztra nem érkezett új jelölt, a meghallgatás és a vita után újra szavazásra került sor, ismét érvénytelenül (19-9-2). A harmadik fordulóban végül a jelölt megválasztásra került 20 igennel, 8 nem ellenében, 2 érvénytelen szavazat mellett.

Utolsó előtti tisztségként a titkár került sorra. Ivancsó Veronika pályázott a posztra. A Küldöttgyűlés szavazása már az első körben eredményes volt, Vera 25 igen szavazattal, 1 nem és 1 érvénytelen ellenében megválasztásra került.

A földrajz-földtudományi szakterületi koordinátori posztra ketten jelentkezték, Slimbarszki Réka és Váry Zsolt. Mindkettőjüket meghallgatta a KGY, majd távollétükben vita zajlott. A szavazás ezúttal már az első körben eredményt hozott, 20 szavazatot kapott Zsolt, 6-ot Réka, 2 szavazat pedig érvénytelen volt.

A Küldöttgyűlés ezután különösebb vita nélkül a bizottsági helyekre delegált hallgatókat. Ezek eredményét is tartalmazó, a Küldöttgyűlésről készült jegyzőkönyvet a ttkhok.elte.hu/node/839 internetes oldalon nézhetitek meg!

Az újonnan megválasztott tisztségviselők fogadóórái hamarosan megtekinthetőek lesznek az Északi és a Déli Hallgatói Iroda ajtaján elhelyezett táblákon és a honlapon! Akár személyesen, akár e-mailben forduljatok hozzájuk bizalommal!

DAF

A rendszer és ami mögötte van

Működés belülről nézve

Lezajlott a tanév első kuratóriumi ülése, amin ismét számos fontos dologról esett szó. Mivel sokan érdeklődtek arról, hogy hogyan zajlik egy ilyen szervezet élete, kik állnak mögötte és miként működik, pár szóban bemutatjuk nektek. Talán a végén kedvet kaptok ahhoz, hogy csatlakozzatok maroknyi, ám elszánt csapatunkhoz!

Kuratórium. A bevezetésben említett ülést az Alapítvány legfőbb döntéshozó szerve tartotta.

Ebben a testületben 6 tag, azaz kurátor ül, akik között ott ül az alapítvány elnöke és a titkára is. Ez a testület minden félévben 3-4 ülést tart, ahol dönt a legfontosabb pénzügyi, pályázati és stratégiai ügyekben. A testület mellett egy 3 fős felügyelőbizottság is működik, akik minden ülésen részt vesznek. Nélkülük egyetlen döntés sem lenne érvényes és végrehajtható.

A napi, operatív ügymenetet természetesen nem a kuratórium végzi, hiszen számos esetben előfordul, hogy gyors döntésre van szükség.

Ezért napi szinten az Alapítvány Kuratóriumának elnöke, aki az ügyvezető is egyben, valamint a titkár, aki a gazdasági vezető is, döntenek és vezetik a szervezetet. A Kuratórium két ülése között eltelt időszakról természetesen beszámolnak a Kuratórium előtt, akinek minden kérdésben abszolút döntési joga van.

Mivel az alapítvány számos, egymástól igen eltérő működési területen tevékenykedik, így fontos egy egységes belső működési struktúra és az ahhoz kapcsolódó szabályrendszer kidolgozása. A szervezet rendelkezik Alapító okirattal, amely a működési területeket határozza meg, egy SZMSZ-szel, amely a legfontosabb belső szabályokat tartalmazza és egy Pénzügyi szabályzattal, ami logikusan a pénzügyi tevékenységeket és felelősségi köröket írja körbe.

Ezek a szabályok a legfontosabb kérdésekben adnak irányutatást, de a belső munkafolyamatokat önmagukban nem szabályozzák.

Ezen felül tervben van egy minőségbiztosítási rendszer kialakítása is, hogy még áttekinthetőbbek és megbízhatóbbak legyenek a tevékenységeink.

Mivel közhasznú az Alapítvány, így eddig is mindenkinek rendelkezésére álltak a működésünkkel kapcsolatos adatok, mivel azokat nyilvánosságra kell hozni minden évben.

Így, ennek megfelelően a kuratóriumi ülések jegyzőkönyvei, az éves pénzügyi és működési beszámolók, valamint minden fontosabb szabályzatunk elérhető a honlapunkon.

Természetesen nem ennyire katonás a működésünk a mindennapokban, hiszen nagyon jó csapat áll a szervezet mögött, akik lelkesek és sok energiát fektetnek abba, hogy minden területen kiváló tudjunk nyújtani. A szabályok azonban elengedhetetlenül fontosak, hiszen ezek teremtik meg az alapját a biztos és kiszámítható működésnek.

Az előző tanév utolsó számában írtunk már arról, hogy lesz néhány változás a szervezetben is.

Új gazdasági vezető érkezett hozzánk, akinek a feladata a pénzügyi rendszerünk professzionalizálása és a mindennapi működés biztosítása. Az elmúlt pár hétben egy új belső nyilvántartást vezettünk be, valamint elkezdődött a jövő évi költségvetés megtervezése is.

Új pályázati munkatárs is érkezett hozzánk, akit szinte azonnal bedobtunk a mélyvízbe. Az éppen lejárató pályázatok elszámolása és újak megírása párhuzamosan, nem kis feladat egy profinak sem, nemhogy annak, aki most kezdett egy új helyen. De sikerrel állta meg a helyét, így ezen a területen is előrelépéseket tervezünk. De erről majd egy kicsit később.

Remélem, most már egy kicsit jobban beleláttok a szervezetünk működésébe és néhány kérdésetekre választ tudtam adni.

Ifj. Ónodi Ferenc László
Kuratóriumi elnök

VEGYÉL NÁLUNK SZÍNHÁZJEGYET!

OKTÓBER HAVI MŰSOROK:

PESTI MAGYAR SZÍNHÁZ: JEGYEK MÁR KAPHATÓK!

Cyrano de Bergerac 2700 Ft
István, a király – rockopera 3300 Ft
Feleségem története – színmű 3000 Ft
Kár, hogy kurva – reneszánsz rémdráma 2000 Ft
Liliom – külvárosi legenda 2700 Ft
La Mancha lovagja – musical 2700 Ft
A szecsuáni jó ember 2700 Ft

MADÁCH SZÍNHÁZ: 1000-4500 FT KÖZÖTT

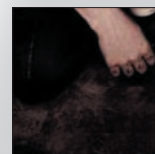
Jézus Krisztus Szupersztár
Diploma előtt
Az Operaház Fantomja
És mennyi szerelem!
Sors bolondjai
Spamalot

VÍGSZÍNHÁZ:

Ványa bácsi 700-3200 Ft
Hegedűs a háztetőn 900-4500 Ft
Játék a kastélyban 700-3800 Ft
A padlás 700-3200 Ft
Augusztus Oklahomában 700-3800 Ft
A kertész kuttyója 700-3800 Ft
Egy csók és más semmi 700-3800 Ft
Figaro házassága 700-3200 Ft

PESTI SZÍNHÁZ:

A dzsungel könyve 1600-2900 Ft
Romlás 1600-2900 Ft
Mindent anyámról 2200-3400 Ft
Játszd újra, Sam! 2200-3400 Ft
Képzelt beteg 1600-2900 Ft

Képletes beszéd

Tudományos adó-vevő

Tudományról beszélni nem könnyű. Tudományról érthetően beszélni nehéz. Tudományról ábrák és átlátható vázlat nélkül érthetően beszélni szinte lehetetlen. De amióta ember járt a Holdon, Darwin megírta a *Fajok eredetét* és Kiszél Tünde kiszedte a szemöldökét, tudjuk, hogy lehetetlen nem létezni.

Az egész tavasszal kezdődött. Csicseregtek a Combinok, turbékoltak a négyes metró fúrópajzsai, a *Rádió Q* pedig tudományos műsort akart indítani. Ezzel az ötlettel találtak meg. Rádiózás? Pár fürdőszoba-monológ és plüssállat-vetélkedő levezénylése után úgy döntöttem, hogy ha Lexikét mikrofonképesnek ítélték anno a *Budapest Tv*-nél – béke a csatorna poraira –, akkor talán én sem leszek olyan nagy csapás az emberiség számára.

A döntést tett, vagy inkább tette-tett nyugalom és hozzáértés követte. Milyen egy életképes, tudományos rádióműsor? Mi értelme egy tudományos rádióműsornak akkor, amikor a celebukik és a danolászó hullócsillagok évét, évtizedét, évszázadát éljük? Erre a kérdésre még nem találtam választ, mindenesetre azzal a kevéssé megnyugtató, de előrevivő gondolattal csitítottam az aggodalmamat, hogy ha csak pár emberhez eljut valami, ha csak egy-két hallgatóban elültetünk valamit, akkor már megérte.

„Magyar égre magyar csillagot” – gondoltam én *Bélgák* után szabadon, így egyetlen madzaggal kötöttem a kezem: magyar eredményekről, Magyarországon folyó kutatásokról lesz szó. Hiszen, ha a tudomány népszerűsítés zászlaját, még ha félve is, de kitűztem a rádióantenna csúcsára (persze csak képletesen, ha már a *Képletes beszéd*ről van szó), akkor példákat, követhető életutakat akarok bemutatni.

2010. június 4-én eldőrdült a rajtjelző-pisztoly.

AZ AGILIS SZÉCHENYI

Péntek esténként hát beköltöztem a rádióstúdióba egy órára, hogy élő műsorban tudományos és felettebb fantasztikus témákról faggatózzak. Kínálkozott az aperitif: az MTA meg-

alapítása 180 éve történt, így a tudományfinanszírozás és a legnagyobb magyar került terítékre Gazda István, a Magyar Tudománytörténeti Intézet igazgatójának tolmácsolásában.

Hogy mennyire felelne meg az MTA társadalomban betöltött szerepe Széchenyi elképzeléseinek: „Nem biztos, hogy Széchenyi mindennel elégedett lenne, ugyanis nagyon harcos, alkotó, alapító tudós volt. Tehát amikor arról volt szó, hogy meg kell oldani egy problémát, például a pesti hengermalom ügyét, a Lánchíd vagy a balatoni gőzhajózás problémáját, akkor megkérdezte a tudósokat, hogy mit javasolnak. Ugyanolyan viták indultak el akkor is, mint napjainkban, de ezt Széchenyi nem tűrte. Azt mondta, hogy nem lehet a problémák megoldása helyett végtelen szócsatákba bocsátkozni. Tessék megoldani! Azt kevesen tudják, hogy Gyóry Sándor magyar akadémikus is tervezett hidat a Lánchíd helyére. Ám amikor a gróf érdeklődésére, hogy kipróbált tervről van-e szó, úgy felelt, hogy kipróbáltuk az íróasztalon, akkor Széchenyi nemet intett.”

A METEOROLÓGIA ELŐSZELE

Bartholy Judit, az ELTE Meteorológiai Tanszékének vezetője így mesélt az egyik adásban:

„Nem volt önálló meteorológiai intézet, és nem is magyar ember nevéhez fűződik ennek a megalakítása. 1870-ben Schenzl Guidó, egy osztrák származású bencés szerzetes alakította meg az első tudományos és mérőintézetet, Magyar Meteorológiai és Földdelejességi Intézet néven. Lényegében az első hazai méréseket is ő készítette.”

Az azóta eltelt 140 év alatt komoly változások történtek, a közelmúltban szuperszámítógéphez jutott az OMSZ: „Ha jól tudom, közel kétszázmillió forin-

tos beruházás volt. Remélhető, hogy javul a riasztások sebessége. Körülbelül azt mondhatjuk, hogy 1100 jótéjesítményű személyi számítógép teljesítményét öleli fel ez az egy gép. Ami eddig egy-két órás futtatási idő volt, az lerövidülhet 3-4 percesre.” – mesélte az ELTE-s oktató.

ÉRZÉKEK ISKOLÁJA

A tudomány más területén is kopogtattam virtuális ajtókon: Czigler Istvánt, az MTA Pszichológiai Kutatóintézetének igazgatóját láttam vendégül. Egy nemrég megjelent nemzetközi publikáció társszerzőjeként a látásról, képalkotásról így bővítette látókörünket: „Az észlelés annyira összetett folyamat, hogy számos olyan számítás szükséges, ami emlékezetű folyamatokon alapul. Tehát rejtett világ van az észlelés mögött. Ha kinyitjuk a szemünket, akkor a világ színesen-szagosan elénk tárul. Valójában arról van szó, hogy éles, színes kép körülbelül akkora területről érkezik, mintha egy húszforintost néznénk fél méterről. Viszont, mivel a szemünket mozgatjuk, ezek a képek állandóan változnak. Ezeket valahogy össze kell rakni. Ráadásul a világ változik, ha például lemegy a Nap, és árménykba kerül a szoba, akkor igen jelentős mértékben megváltozik a világítás. Mi mégis azt látjuk, hogy a világos tárgy világos, a sötét pedig sötét, és a színek se nagyon változnak. Olyan emlékezetű rendszerre

van szükség, ami ezeket az állandóságokat tárolja, nem csak passzívan, hanem meg is jegyzi a szabályszerűségeket, és ezek tükrében dolgozza fel azt, ami beérkezik az érzékszervhez.”

Mint kiderült, ez így van a látás és a hallás esetében is, csak a kétféle érzékelésnél mások a problémák. A hallást a következő képpel írta le a kutató: „Van egy nagy pocsolya, ebbe csinálunk két barázdát, ahova bemegy a víz. A két barázda végére odateszünk két műanyaglapot, ezekhez odatesszük egy-egy ujjunkat. Bedobunk a pocsolyaiba egyszerre két követ, és semmi más információ nem áll rendelkezésünkre, csak az, hogy ez a műanyaglap hogyan nyomkodik az ujjunkat. Nekünk az a feladatunk, hogy megmondjuk, hogy hova esett a kő. Ezeket a bonyolult számításokat kell a hallórendszernek minden pillanatban elvégeznie.”

„ÉSSZEL JÁROM BE A FÖLDET!”

Ez a Vámbéry Ármin-idézet Nagy Balázs életfilozófiáját is tükrözheti, ugyanis a geográfus által főszerkesztett *A Földgömb* című magazin minden számában ez a mondat szolgál felütésként a tartalomjegyzék fölött. Az ELTE Természetföldrajzi Tanszékének adjunktusa kissé keserűen mesélt az itthoni helyzetéről: „Lengyelországban teljesen bevett és kevés médiafigyelmet kelt, ha valaki az Antarktiszra megy. Ott egy diáknak azt mondják az egyetemen, hogy ha a déli elefántfóka érdeklődik, akkor miért Varsóban üldögél, miért nem megy le az antarktisi bázisra és kutatja? Magyarországon kinevették azt a csoporttársamat, aki búvárúszóként delfinokkal akart foglalkozni, mondván, hogy Magyarországon nincs is delfin! Hát Lengyelországban sincs déli elefántfóka, csak ma már teljesen természetesen kutathatja egy lengyel is a déli elefántfókát.

Én sok száz napot dolgoztam az Antarktiszon, de még mindig úgy tekintenek rám, mint egy marslakóra. Azt kérdik, hogy miért megyek én a jégkorszakba. Miközben több ezer ember tartózkodik nyaranta ott.

A környező országokban nem kell szponzorszerzéssel bajlódni egy fél évig, mert a cseh kutatóállomás cseh költségvetésből működik. Ez csak nálunk nincs így. Ennek elég összetett oka van. Elég elkésztő, hogy mi folyamatosan szüntetjük meg a nagykövetségeinket és konzulátusainkat a távolabbi földrészeken. Afrikában már csak négy van, Dél-Amerikában csak három. A szomszédos országok viszont létesítik az új nagykövetségeket! Teljesen más a gondolkodás iránya. Nem látjuk be, hogy a tenger összeköt és nem elválaszt – ahogy az angol diplomácia mondja.”

LEVEGŐT!

„Az, hogy csökkent a környezetvédelmi szervek finanszírozása, egyáltalán nem a válság következménye, hiszen az elmúlt nyolc évben ez folyamatos volt. Általában a hatóságok, ellenőrző szervek finanszírozását, létszámát redukálták, például az ÁNTSZ, a vámhatóság, a vízügyi felügyelet, vagy a fogyasztóvédelem háza táján zsugorítottak. Ez az emberek biztontségét nagymértékben veszélyezteti.” - Lukács András, a Levegő Munkacsoport elnöke arról a július 2-ai tízoldalas dokumentumról mesélt, amely 50 zöld civil szervezet összefogásából született. Ebben általánosabb alapelvek mellett konkrét feladatokat, ajánlásokat fogalmaznak meg a kormány számára, az intézményrendszertől kezdve a köznevelésen át az energiafüggségig:

„Világszerte rengeteg olyan támogatás van, amely káros a környezetre, káros a gazdaságra és meg kellene szüntetni. De a csoportérdekek, érdekcsoportok ezt hátráltatják, és sokszor az emberek sem értik meg, hogy ezek miért károsak. Mindenki szeret támogatást kapni. Mondok egy-két konkrét példát. Amikor az állam valamilyen

súlyosan környezetkárosító beruházásra ad támogatást, egy cementgyár, gumigyár, vagy motorversenypálya létesítésére. Gazdaságilag is megkérdőjelezhető, hiszen például a gumigyár esetében kimutattuk, hogy minden egyes munkahely létesítésére körülbelül 20 millió forint állami támogatás jutott, ami abszurd.”

Palugyai István, a Tudományos Újságírók Klubjának elnöke is járt a stúdióban:

„A tudománykommunikációt nyugaton szakemberek oktatják. Magyarországon még gyerekcipőben jár ez a terület, remélhetőleg ez a helyzet hamarosan megváltozik. Az ELTE TTK-n indítottunk *Tudománykommunikáció* címen egy mesterszakot. Hosszú harc után elfogadta az akkreditációs bizottság, így ha minden igaz, jövő ősszel elindulhat. A hallgatók bármilyen természettudományos, agrár, műszaki, orvosi területéről jöhetnek. A képzés része a sajtó, a múzeumpedagógia, a különféle audiovizuális kommunikációs lehetőségek.

Emellett a tudománykommunikációt a kutatóintézeteknél kell kezdeni. Ha megnézzük a honlapjaikat, a legtöbbnek borzalmasan szegényes. Alig vannak információk.”

Október nyolcadikán, pénteken 20 órától Kóczy Lászlóval és Szabó Györggyel hallgathattok meg egy beszélgetést a játékelmélettel a főszerepben. Azt

követő héten Gyulai Ivánnal, az Ökológiai Intézet a Fenntartható Fejlődésért Alapítvány igazgatójával zöld szemmel nézünk az *Új Széchenyi Tervre*.

Ötleteket, témajavaslatokat a mecsanna@gmail.com címre várok, az előző műsorokat és további információt a kepletesbeszed.blog.hu oldalon találhatok.

Mécs Anna

JEGYZETBŐRZE

Október 6-án (szerdán) 15:00-18:00 között az ELTE TTK hallgatói illetve ex-hallgatói számára!

Mi is ez? Kézzel és géppel írott jegyzet, könyv, segédanyag és egyéb dokumentum cseréjének, kölcsönadásának, avagy eladásának helye és lehetősége.

Miért jó ez neked? Megszabadulhatsz a porfogóktól, újrahasznosíthatod, segíthetsz a „kósza lelkeken”, plusz információt gyűjthetsz a tapasztaltabbaktól, a vizsgákról, kurzusokról és nem utolsósorban kapcsolatokat is építhetsz.

Mit kérhetsz az áruért? Ezt te döntöd el. Semmi megkötés nincs, az érdeklődővel kell egyezkedni, akár a boltban. :)

Hol lesz? A helyszínt keresd a plakátokon!

Nem tudsz végig maradni? Semmi gond! Gyere el és rögzítsed, ki vagy, melyik szakra jöttél, mi van, majd egy érdeklődő e-mailben felveszi veled a kapcsolatot.

Lesz még egyéb program? Igen! Minden szakra lesz, aki információkkal tud szolgálni, és segíteni tud, bármilyen kérdésed van. Ezenkívül teával és süttel vár az ELTE Környezettudományi Klub csapata.

Élj a lehetőséggel és szerezz be minél több információt még a ZH- és vizsgaidőszak kezdete előtt!

Felhívás

Tetszett a mostani Négyeshatos? Veled is történnek vicces, bájos vagy épp groteszk, elgondolkodtató dolgok, amikről ebben a rovatban olvashatsz? Ha igen, írd meg nekünk a negyeshatos@nyuz.elte.hu címre! Fáradtságodat természetesen némi zsebpénzzel és egy kis meglepéssel honoráljuk.

A Metropolis Media köteteit 30% KEDVEZMÉNNYEL vásárolhatod meg a www.galaktikabolt.hu oldalon!

Regisztrációnál írd be a megjegyzés rovatba, hogy TTK!

WWW.GALAKTIKABOLT.HU

**Küldj csokiért
Mondok egy...-et!**

A Tanár éppen elsütött egy jó poént az előadáson? Akkor kapd elő mobilod és küldd el sms-ben a következő számra: +3630/35-45-321, ebben a formában: „Mondok1: Poén, Tanár neve, Saját (vagy bece) név”. Természetesen továbbra is lehet e-mailben is küldeni a szokásos címre (mondokegy@nyuz.elte.hu). Aki 3 aranyköpést beküld az automatikusan csokit kap!

**Morandini
Viktor**

Svédország keresztbe - kasul

*Barangolások az IKEA húsgolyók,
a vörös házak és a Surströmming hazájában*

Itt megtudhatod:

- Mi az a Kivik-Bostad vonal?
- Hogy működik a medúza hőmérő?
- Miért vörösek a svéd házak?
- Melyik a világ leghosszabb múzeuma?

okt. 6. 18:00

szerda

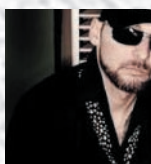
É 0.81. Ortvay terem

FOLDTUD.ELTE.HU

elte
TTRHOK

Unitech
ONLINE MÉRNÖKVERSENY 10'

Vállalod a kihívást? Indítsd be a karriermotort!

Egy izgalmas versenyen változatos kvíz- és esettanulmány feladatokon keresztül mérheted össze tudásodat vetélytársaiddal. Az élő döntőben pedig a szakmai zsűri előtt mutathatod meg rátermettségedet, ezáltal a gyakornoki programokba is bekerülhetsz! Értékes díjak is várnak Rád: Apple iPad, kajaktúra, ESET Smart Security, magazin előfizetés

Jelentkezés és további info:

www.unitechverseny.hu

Végtelen homokdűnék

Algéria magyar szemmel

Afrika nem csak sivatag, őserdő és afro-amerikai (fekete) emberek. Megannyi titok, rejtély, felfedezni váró vagy olykor éppen elveszett kincs, tudás és kultúra bölcsője és központja is. Ezt a gyarmati köpönyeg alatt lakozó kontinenst mutatja meg Várady Judit úti beszámolója, amely Algéria fátylát lebbenti meg, hogy mi beleshessünk alá.

„A széles látókör mindenkinek jár.” - járt a fejemben Frei úr műsorának mondata, amikor leemeltem a virtuális polcra ezt a kötetet. Úgy gondoltam, hasznos lenne megmutatni nektek egy ilyen könyvet is, kicsit elszakadni a már megszokott vonaltól, így ezúttal egy Afrikáról szóló könyv recenzióját tarthatjátok kezben. A Novum gondozásában megjelent *Zarándokúton Sefárba* egy olyan olvasmány, amely nem egy nyugati turista szemszögéből írja le egy számkunkra talán jelentéktelennek tűnő országot, Algériát, amelyről még mindig túl keveset tudunk, pedig itt leldig szinte a szomszédban. Várady Judit és családjának kalandjaiba csöppenhetünk, ahogy lapozgatjuk a könyvet, kalandos tájakon és végtelen homokdűnéken vezet át utunk, de eközben az író ösvényére is lépünk – nem csak képzeletben, hanem szelle-

miségében is. Megértjük és mi is azonosulni kezdünk azzal a tisztelettel és segítőkészséggel, amivel ő és családja találkozik egy, a hazánkétól nagyon távoli kultúrában.

A történet korábban veszi kezdetét – és korábban is ér véget –, mint ahogy legtöbbször megszülettünk, mivel a '70-es években íródott, az akkor fiatal függetlenséggel rendelkező, elmaradott afrikai ország a francia uralom alól felszabadulva kezdi meg saját maga újra felfedezését. Ennek lehetünk mi is tanúi a könyvön keresztül. Barangolásunk a vegyész doktornő és családja megérkezésével kezdődik, és már ekkor felfedezhetjük az arabok vendégszeretetét. A berendezkedést követően, ahogy egyre magabiztosabban, egyre távolabb utazik a kis család, eljut olyan hegyvidéki törzsekhez is, ahol nyoma sincs a Coca-Cola automatáknak, sőt a mi úgymond „civilizációnknak” sem.

Az itt élő emberek még mindig törzsi keretek és szokások között élnek, tevé- és kecskenyájukat terelgetnek a kies pusztákon, vagy esetleg egy emberi kéz alkotta oázisban próbálnak meg gazdálkodni. Persze a városok itt is fejlettebbek, mint a vidék, de a nyomor itt sokkal szembezőköbb. A munka kecsegtető reménye okán sok ember érkezik ide, ám a tisztességes életre itt sincs sokkal több esélyük, mint bárhol máshol. Emellett betekintést nyerünk a történelmükbe, a tájleírások is már-már szemet kápráztatóak, a különbségek viszont akár könnyfakasztóvá is tudnak válni. De a remény, és az imam – muzulmán pap – hívó szava, az Allah akbar, mindig örök. Még akkor is, amikor 1980-ban hatalmas földrengés és szökőár pusztított az ország északi részén. Furcsa és megindító lehet az, hogy az első külföldi elnök, aki sajnálatát és együttérzését kifejezendő megérkezett az országba, éppen a még elmaradottabb és reménytelenebb Mali elnöke volt. Az ezt követő télen pedig az igazán ritkaságszámba menő havazás sújtotta a meggyötört népet. De ez sem úgy maradt meg, mint beforratlan seb, amelyre fájóan néznek vissza még évek múltán is, hanem a hit még inkább reményre buzdította a károsultakat, és egy év múltán már alig maradt keserűség az emberekben.

Törcece

booktime@nyuz.elte.hu

Arcok

Folytassuk az előző héten megkezdett sort a Déli tömb nagy előadóinak névadóival! Következzen a lépcsőtől jobbra lévő termék sorában a középső, ezúttal egy neves matematikus portréjával!

Mogyoródi József matematikus, egyetemi tanár 1933. október 2-án született Nagyorosiban. Már fiatal korától kötődött Egyetemünkhöz, hiszen a váci, majd a balassagyarmati gimnáziumi éveket követően tanulmányait az ELTE-n fejezte be alkalmazott matematikus szakon, ahol 1957-ben szerzett diplomát. Ezt követően sem szakadt el az intézménytől, hiszen a következő évtől kezdve már oktatóként folytatta munkáját. Előbb az Analízis, majd a Valószínűségszámítási Tanszék hírnévét öregbítette. Itt 1968-tól már docensként dolgozott. Eközben 1956-tól már

gyakornok volt az MTA Matematikai Kutató Intézetben.

Docenssé való kinevezésének évében megbízták a Numerikus és Gépi Matematikai Tanszék megszervezésével. Rényi Alfréd halálát követően körülbelül fél évig a Valószínűségszámítási Tanszék is vezette, majd csak ennek a tanszéknek maradt vezetője.

Miután elsősorban valószínűségszámítást, matematikai statisztikát és számítógépes programozást oktatót illetve kezdeményezte a programozó matematikus képzés beindítását, így úttörő szerepe volt a tudományág hazai kialakulásában és fejlődésében. Ám kutatómunkája még ennél is sokrétűbb volt, többek között fizikai alkalmazásokkal, például reaktorelmélettel illetve térosztátételekkel, rekurrens folyamatokkal foglalkozott. Többször volt tagja, véleményezője a Tudományos Minősítő Bizottság munkájának. Széleskörű

munkássága során az UNESCO alkalmazásában is dolgozott, amikor afrikai matematikusok doktori disszertációjának elkészítését vezette. Több mint fél-száz publikációja ismert, angol nyelven is dolgozott, nemzetközi hírnévre tett szert, miközben konferenciákra, nyugati egyetemekre, például Bécsbe hívták meg előadást tartani, de oktatott az ELTE-n kívül Debrecenben is.

Oktatói munkásságának számos tankönyvben is nyoma van a mai napig, a hetvenes években írt valószínűségszámítási könyveit most is használják, a témában összeállított feladatgyűjteménye pedig már az ötödik kiadást érte meg.

Mogyoródi József 1990-ben, Budapesten hunyt el. Nevét ma az ELTE Lágymányosi Campusának Déli tömbjében található 0.822-es számú nagy előadó viseli.

Marci

Környezeti jövőkép

Környezet és klímabiztonság

A MTA elnökének felkérésére 60 tudós állította össze a Környezeti jövőkép című tanulmányt. Cikkünkben néhány fontosabb előrejelzést mutatunk be, néhány megállapítást pedig a szerkesztőbizottság egyik tagjának segítségével elemzünk.

A kiadvány a fenntartható környezet fogalmának ismertetése után a különböző éghajlati forgatókönyvek bemutatásával foglalkozik. Több modell egybehangzó eredményei alapján a legnagyobb hőmérséklet-növekedés összettel várható, mintegy 1,4 °C. Az Alföldön minden évszakban nagyobb melegedésre lehet számítani, mint a Dunántúlon. A csapadékmenyynyiség tekintetében már nem adnak meg ilyen egyértelmű becsléseket, egy kismértékű szárazodás azonban valószínűsíthető. A fagyos napok száma csökken majd Magyarország területén, ezt még pozitívumnak is tekinthetnénk az energiaigény csökkenése szempontjából. Nyáron viszont a fokozott hűtési igény miatt nagyobb energiafelhasználással kell számolni, a hőségriadók számának növekedését jósolják a szakemberek.

A változó éghajlat és a társadalmi-gazdasági környezet szoros összefüggésben állnak egymással. A kutatók

három forgatókönyvet vázoltak fel a társadalmi változások előrejelzésére. Az egyik forgatókönyv a humántőke radikális megújításán és a társadalom tanulóképességének átalakításán alapul. Az említett célokat – többek között – a szakképzés széles reformján, a foglalkoztatás- és oktatáspolitikai szorosabb összekapcsolásán, továbbképzési „egyéni” számlákon keresztül kívánják megoldani. Az iparkamarai forgatókönyv középtávra tervez, a gazdaságélénkítő lépésekre és a munkahelyteremtésre helyezi a hangsúlyt. A harmadik a „lassú növekedés” nevet viselő forgatókönyv, amely nem állít fel időrendiséget a társadalom- és gazdaságpolitika között.

A dokumentum energiával foglalkozó fejezete az energiahatékonyság növelésének, az energiatakarékosságnak, a tüzelőanyag-váltásnak valamint a megújuló energia elterjesztésének

lehetőségeit elemzi. Hazánkban az energiafelhasználás 70%-a az épületek fűtésére fordítódik. Az új épületekre 2020-tól, a nagyobb irodaépületi beruházásokra 2012-től szigorúbb energetikai előírásokat terveznek bevezetni.

Az éghajlatváltozás következtében a hasznosítható vízkészletek csökkenése várható, különösen 2030 után. Főként az Alföld középső és déli részén okozhat konfliktust a vízhiány.

Az átlagos 1°C-os hőmérsékletnövekedés 7-9 napos tenyészidő növekedést okozhat, előnyös lehet a fagyos napok számának csökkenése is. A nyári melegedésnek ugyanakkor negatívumai is lehetnek, ami megmutatkozhat az egyényári növények virágzásbiológiai zavarában. Az özőnfajok várható terjedése pedig természetvédelmi aggályokat vet fel.

Egy klímaváltozáshoz való alkalmazkodási stratégia nem lehet teljes a települési környezet változásainak figyelembe vétele nélkül – hívja fel figyelmünket Benkő Melinda, a kiadvány egyik szerzője. A Műegyetem kutatója hangsúlyozta a környezettudatos építés jelentőségét, amely magában foglalja a természetben lebomló anyagok alkalmazását, a korábban már felhasznált építőanyagok újrahaznátát és a már urbanizált területek beépítését az új területeken való építkezés helyett.

Jurecska Laura

A *Környezeti jövőkép* című kötet néhány fontos megállapításának elemzésében Dr. Horváth Levente (MTA-BCE Alkalmazkodás a Klímaváltozáshoz Kutatócsoport) volt segítségünkre:

A várható hőmérsékletmódosulás az Alföldet sújtja majd legerőteljesebben, ezzel kapcsolatban káros egészségügyi hatások bekövetkezésének lehetőségére hívják fel a figyelmet. Mik lehetnek ezek?

Megnő a szélsőséges események száma és gyakorisága, ez azt jelenti, hogy egyre gyakrabban várhatók hóhullámok is. A magasabb hőmérséklet hatásai mellett az egyre gyakoribb vízhiány is probléma lehet. A déli országokból eljuthatnak hozzánk olyan betegségek, amelyek hazánkban eddig nem voltak jellemzők. Ilyen kór lehet például a nyugat-nílusi láz vagy a leprához hasonló leishmania.

Milyen előnyei és hátrányai lehetnek a valószínűleg enyhülő téli időjárásnak?

Előnye lehet, hogy kevesebbet kell fűtenünk, azaz olaj- és gázfüggőségünk enyhülhet, de mivel a szélsőséges események száma növekedhet, előfordulhatnak az átlagnál hidegebb telek is.

A legsúlyosabb következmény a mezőgazdaságot sújthatja: olyan kártevők is áttelelhetnek, amelyek a téli fagyban általában elpusztulnak, például a bagolylepke, amely a Pilisben okozott komoly károkat.

A dokumentum hangsúlyozza a tudomány és a politika közötti párbeszéd fontosságát. Hogyan látja ennek jelenlegi hazai helyzetét?

Véleményem szerint az, hogy nincs önálló környezetvédelmi minisztérium, nem feltétlenül jelent problémát. Vannak olyan ígéretek, amelyek szerint a klímaügyek és a környezetvédelem nagyobb figyelmet kapnak a jövőben, erre utal a klímapolitikai szakállamtitkár-helyettesi poszt létrehozása is.

Előkészítés alatt van egy új törvény, a természeti katasztrófák elleni védekezés rendszerére vonatkozóan. Az új felfogás szerint az előrejelzést, a védekezést és a helyreállítást rendszerszemléletűen kezelnék, és emellett a Országos Meteorológiai Szolgálat, a vízügyi szervek, a katasztrófavédelem és az önkormányzatok az eddiginél jóval szorosabban működneek együtt.

Javaslatot tettek Új Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégia elkészítésére, mit kellene ennek tartalmaznia Ön szerint?

Az eddiginél erőteljesebb legyen a humán dimenzió, vagyis nagyobb hangsúlyt kell kapnia társadalmi egyenlőségnek, a szolidaritásnak valamint a közös tudásalap gondozásának. Rendkívül fontos, hogy a műszaki és természettudományi terület kapcsolatait, párbeszédét erősíteni tudjuk.

Jurecska Laura
tt@nyuz.elte.hu

12

Helyvektor & Gasztromátrix

Nemsüti Vegetáriánus Konyha

Hát tényleg nemsüti...

Leendő vegetáriánusként és ismerőseim pozitív visszajelzése alapján nagy lelkesedéssel javasoltam a rovatvezetőnek, hogy az e heti Helyvektorban írjunk a *Nemsüti Vegetáriánus Konyháról*. A legvégén azonban felemlésben benyomásokkal távoztam a helyről, bár nem csalódtam magában a vegetáriánus konyhában.

A vállalkozás két részből áll, egyrészt ott van a *Nemsüti Szendviczbár* a Jászai Mari téren, másrészt házhoz is szállítanak, amely az Árpád hídtól a Petőfi hídig minden nap délután 2 és 4 óra között 400 Ft-ba kerül. Egy adag leves 500 Ft, a főétel pedig 700 Ft, ami elég jutányos ár a többi vegetáriánus étteremhez képest. Elsősorban az utóbbi részleg a hangsúlyos, ismerőseim ezt dicsérték általában. A honlapon (www.nemsuti.hu) található körülbelül 50-100 féle étel is a házhozszállításra vonatkozik, mindegyiket frissen készítik. Ezt szeretném előre leszögezni, mielőtt magáról a szendviczbárról kritikát írok. Arra azért számítottam (illetve számítottunk ismerősömmel, aki velem jött), hogy nem egy nagy kozmopolita éttermet kell elképzelnünk, de már az is időbe telt, mire megtaláltuk, hogy hol van. Az étlapot nézegetve pedig meglepett, hogy mennyire szűk a választék... Konkrétan szendvicset lehetett kérni két-

féle kenyérből (teljes és nem teljes kiőrlésű), négyféle krémmel, háromféle zöldséggel, esetleg csicserifasírttal. Volt még kétféle saláta és kétféle desszert (brownie és muffin), bár ennek az is volt az oka, hogy mi délután 1 előtt mentünk. Én egy cukkinikrém szendvicset rendeltem zöldséggel és csicserifasírttal, míg ismerősöm egy mozarellás salátát, amiről a pincér azt mondta, hogy „pikáns”. A felszolgálás érdekes volt, sok ételhez pusztán kézzel nyúltak, de végül is megkaptuk a választottjainkat. Az ár egy normál büféhez képest (mozarellás saláta: 390 Ft, szendvicsek: 540 Ft) drágább, de a vegetáriánus-„biokajás” éttermekhez képest elfogadható, pláne, hogy a Margit-sziget környékéről beszélünk. A szendvicset én teljesen korrektnek találtam, ráadásul nagyon laktatónak is. Társam viszont a mozarellás salátában pikáns íz helyett csak citromot érzett, az egész éttermet és kiszolgálást pedig a „még botrányos se” kategóriába sorolta. Én már korábban

hozzászoktam a vegetáriánus fogásokhoz, így az elvárásaim sem voltak túl nagyok, és mint említettem, az én kajám egész jó volt, mégis felemlésben benyomással távoztam a szendviczbárból...

Összefoglalva: ugyan számomra, a leendő vegetáriánus számára ízletesek voltak a frissen készített és egészséges ételek, a kiszolgálás színvonalán nemcsak hűvevő társam szerint lenne előnyös javítani...

Bárány „Fauves” Dávid

Provance-i ízek

Augusztusban egy nyári tábornak köszönhetően tíz napig élvezhettem a franciák vendégszeretetét és gasztronómiáját. Egy kis kedvcsináló következik a provance-i ízekhez, receptek formájában.

Először is kezdjük a kuskusszal, amit a legváltozatosabb húsfélék mellé kínálnak köretként, de zöldségekkel együtt fogyasztva is finom. Kuskusz készítéséhez egyenlő mennyiségű lisztet és búzadarát kell összerázni kevés sóval. Amikor a dara átmérője megnő és gömb alakúvá válik, akkor megöntözzük kevés olajjal. A kuskuszt forró vízben főzzük meg (a vízhez öntsünk egy kis olajat, ízlés szerint fűszerezzük), várjuk meg, amíg a kuskusz az összes vizet felveszi. Közben kavargassuk meg egyszer-kétszer, hogy össze ne csomósodjon. A kuskusz mellé készíthetünk például grillezett csirkemellet. A húst csíkokra

vágjuk, sóval és borssal megszórjuk. Olívaolajat összekeverünk citromlével és pár gerezd összenyomott fokhagymával, ehhez jöhet a provance-i fűszerkeverék. A csirkemell csíkokat ebben a pácban hagyjuk pár órán át, majd kisütjük. A provance-i fűszerkeverékről érdemes tudni, hogy ebben a formában Franciaországban nem hagyományos, de az egyes összetevői jellemzők a francia ételekre.

Ha esetleg nyersen használjuk – például egy saláta fűszerezéséhez – akkor ne feledjük, hogy íze ilyenkor sokkal intenzívebben kijönnek és kevesebb is elég belőle. A hozzáértők szerint kedvező egészségügyi hatásai vannak, mivel alkotóinak nagy része gyógynövényként is ismert és használt. Összetevői: kakukkfű, petrezselyem, tárkony, majoranna, rozmarin, bazsalikom, szurokfű és levendula. A fűszerkeverék egyébként nemcsak a fokhagymával harmonizál, hanem a tejzínnel és a borral, sőt a paradicsommal

is. Végül jöjjön a desszert, az almaszós, ami ugyan nem tipikusan francia étel, de ott is kedvelt édesség. A meghámozott, apróra vágott almát vízben forraljuk, attól függően, hogy darabosabb vagy lágyabb szószt szeretnénk, 8-10 vagy 12-15 percig. A főzés befejezése előtt néhány perccel megcukrozzuk és ízlés szerint szerecsendióval, fahéjjal vagy szegfűszeggel fűszerezzük. Az ételek mellé pedig jöhet egy provance-i bor, ajánlom a vidék méltán híres roséját. Bon appétit!

Laura

Design hét

Vonalvezetésre fel!

A lassan már Budapest szerves részét képező esemény teret ad a magyar formatervezés apraja-nagyjának, október 1 és 10. között nem csak a szakmabelieket, hanem az érdeklődőket is sok szeretettel várják. Vásárolni is érdemes, mivel ez idő alatt 20%-os engedményt kapunk valamennyi, a programban résztvevő üzletben és galériában, valamint a Deák téren.

A Design Terminál szervezésében megrendezésre kerülő programon lesz: a Magyar Formatervezési Díj nyertes termékeinek felvonultatása, valamint környezettudatosság – hiszen az idei év szlogenje: Éljen velem! –, a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem előadásai különböző témákban, ráadásul ellátogat hozzánk Paola Navone, aki főképp bútor és kerti bútor formájába önti elképzeléseit a világról és a művészetről. Persze sokkal változatosabbá teszi az egészet, hogy a hazai stúdiókon, boltokon illetve galériákon kívül külföldiek is képviseltek magukat, valamint hogy a lelkes fiatalok számára is biztosítanak megjelenési lehetőséget.

Idén – talán a gazdasági válság hatására is – előtérbe helyezték a funkciót, mert a design nem csak pár elvont ember világmegváltó álmainak a megvalósulása, hanem egy olyan komplex dolog, ami magában ötvözi a tervezést, gyártást, kivitelezést és a vásárlást is. Igen, a minden mindennel összefügg korban élünk, a designnal kézenfogva, mert ki venne meg egy ronda dolgot, ami csak és kizárólag a funkciójáért létezik. Így a látásmód, véleménynyilvánítás és a mi döntésünk is a részét képezi, éppen ezért olyan fontos, hogy jó ízléssel és széles látókörrrel járjunk-keljünk – el a *Design Hétre*.

Azonban ne feledjük, hogy nem minden design, ami fénylik, mert igaz az, hogy minden bírt *tér-forma-színnel*, ám igenis van szerepe annak, hogy ki és milyen céllal húz meg egy vonalat, választ ki egy színt, illetve csecsesíti a formát. Ne féljünk sznobok lenni, ha hosszabb időre nem is sikerül, legalább az esemény lefolyása alatt legyünk tekintettel eme embertársainkra, akik ennek a szónak rendelték alá saját magukat.

Azt is tudni kell, illetve ildomos, hogy gyenge kis zsengek vagyunk mi itt Budapesten, mert az igazi és a nagy az a milánói design kiállítás, amelyről a MTV – a Magyar Televízió – online felületén még többet megtudhattok. De nem kell szégyenkeznünk, bár bevallom őszintén, én sem tudtam mi fán is terem a magyar forma, itt van néhány példa: az Unicum mélyzöld üvege a piros alapon aranszín keresztel, amely összetéveszthetetlen mással, ahogy a Zsolnay porcelán is, illetve a Füttyülős üvegenek az alakja, Nestea-s szája – ki tudja már melyik tojta melyiket. De az Ikarusz buszait illetve az eredeti Rubik-kockát is fel lehet ismerni tömérdek másik közül. Így méltán lehetünk büszkék – a teljeség igénye nélkül – a felsoroltakra.

Törcece

A pengeélen táncoló

Egy borongós őszi alkonyon Robi Patiszon, a vegavámpír kilépett az egyetem kapuján, és sebesen oda-suhant a villamosmegállóba. Furcsa érzése támadt a villamos közeledtével, de ezt magában azzal magyarázta, hogy már nagyon vágyik arra, hogy lehuppanjon egy fotelba és elfogyasztja a jól megérdemelt habos vérturmixát (kizárólag állati eredetű vérből).

A villamos tömve volt, s Robi hogy legyúrja éhségét és elterelje a figyelmét a finom falatokról, idegesen turkált emós válltasijában az mp3 lejátszója után. Már dübörög is a kedvenc albuma a fülében... Érzí, ahogy ellazul... Ekkor végre kinyitja az eddig szorosan összeszorított szemét, és a szokásos mozdulattal kisöpri zselés frufruját a szemé elől, hogy lásson is valamit, majd gyorsan rendezi is a rakoncátlan tincseket. Ahogy elégedetten álldogált, élvezte a zenét és ritmusra dobolt a kapaszkodón, egy karcsú női alakra lett figyelmes a villamos hátsó felében, aki lassan, de határozottan közeledett felé. Robi még sosem látott ilyen vonzó lányt, ha élne, akkor most biztosan elakadna a lélegzete is.

A lány szemét lesütve kotorászott a zsebében, majd egy halvány mosoly kíséretében elővette a jól ismert kék karszalagot. Robi érezte, ahogy átjárja a kétségbeesés... Elfelejtett jegyet lyukasztani... De a lány úgy vonzza, annyira csábítja, szinte érzi az ízét... Pedig itt a következő megálló, csak le kéne ugrania... De a lába nem mozdult, csak nézte a lányt, aki egyre közelebb ért. Felszisszent, mert kétségbeesésében az ajkába harapott. Ha leszáll, akkor talán sosem látja többé, ha marad, akkor leég a lány előtt. Úgy érezte, mintha karót döftek volna a szívébe. A lány ránézett, és mintha megértette volna őt, lassan, alig észrevehetően intett a kezével, majd megállt. Robi fejében még mindig kavargtak a gondolatok, de kezdett megnyugodni. Épp azon elmélkedett, hogy a végállomáson, ha leszállnak, megszólítja a lányt, amikor egy kéz megérintette a vállát. Hátrapördült, és meglátott egy magas fekete férfit, fekete napszemüvegben, fekete bőrkabátban és kék karszalaggal... Jegyeket, bérleteket!

Lede

14

Mozizóna

Tőzsdecápák – A pénz nem alszik

Rossz pénz nem vész el

A sorozatokból való filmkészítés mellett talán azok a filmek a legérthetlenebbek, amik egyszer robbantottak egy nagyot – tudj' Isten mivel – aztán éveken keresztül úgy tartották magukat, mintha nem is filmek, hanem kősziklák lennének, de végül, akár 20 év múltán is beadták a derekukat. És miért? Persze hogy a pénzéért!

Ha valaki felnőve úgy gondolja, hogy brókernek állna, az alapozásnak nem árt, ha megnézi az 1987-es első részt, amelyet szintén Amerika egyik legvitatottabb rendezője, Oliver Stone rendezett. Itt Gordon Gekko, alias Michael Douglas alaposan beleveri a fejét az életbe a zöldfülű Charlie Sheennek, most pedig valami egészen hasonló történik az aktuális újonccal, Shia LaBeouffal. Persze a módszerek finomabbak, Douglas öregebb, Gekko aljasabb, de a zöldhasú örök, még úgy is, hogy a gazdasági világválság második részét 2008. szeptember 15-től nyögjük.

Ugyanekkor, Gekko miután letöltötte börtönbüntetését, szeretne nyugisan élni, de közben igazi legenda lett a legtöbb bróker szemében, egy Nelson Mandela. Előadásokat ad és készül megírni könyvét. És ekkor beüt a krach. Stone ugyan megfelelő korrajzot ad – ha

lehet ilyesmiről beszélni, egy alig két éve történt eseményről –, de oknyomozás helyett inkább családi drámát láthatnak a nézők. Persze az ő kezében ez is arannyá válik, de aki anno olyan filmet tett le az asztalra, amely egészen más megvilágításba helyezte a Kennedy gyilkosságot, attól icike-picikét többet is lehetne várni. Bár már az első rész is inkább azoknak okozott eufórikus állapotokat, akik a szakmában jártasak, a folytatás is erősen felemás.

A filmre leginkább a „valós eseményeken alapuló, de azzal a legcsekélyebb hasonlóság is csupán a véletlen műve” szlogen illene, hiszen kapunk tehetős bankot, akitől országok sorsa függ, mámorban fürdő ingatlanost, aki egyik napról másikra elszigetelődik és bioenergiával üzletelő fiatal brókert, aki látja a jót, teszi a rosszat. Douglas az utóbbi időben másodvirágzását éli, LaBeouf pedig az aktuális „szerencsegyermek” még pár

évig, hiszen miután eljátszotta Dr. Jones elveszettnek hitt fiát, és Úrdongó lakik a garázsában, ugyan ki ne hinné el neki, hogy képes volt az ujsa köré csavarni Gekko lányát, akit a visszafogott Carrey Mulligan alakít.

Ugyan látszik, hogy Stone is öregszik, azért ő még egy régi motoros, és bár senki ne várjon Michael Moore-féle leleplező filmet, egy jegy árát bőven megéri a film, különösen, ha arra gondolunk, mire a filmnek vége, a forint is tovább romlott.

tibbi
mozizona@nyuz.elte.hu

WALL STREET: MONEY NEVER SLEEPS
(Színes, szinkronizált amerikai filmdráma, 2010, 135 perc)

Rendezte: Oliver Stone.

Szereplők: Michael Douglas, Shia LaBeouf, Carry Mulligan, Susan Sarandon, Frank Lagella, Charlie Sheen, Josh Brolin, Eli Wallach.

Pontszám: 7/10.

Vespa

Groó Diána második filmje nemrég került a mozikba. A film road movieként indul, a főszereplő Lali zsupán elnyer egy csokit, aminek a papírával nyer egy vadonatúj, piros Vespa robogót, ám a szajré csak Budapesten vehető át. A jellemfejlődésnek is tanúi lehetünk, mivel Lali csonka családban él, édesanyja egyedül neveli, és most nem csak a motorbiciklit, hanem apukáját is láthatja a nagyváros betondzsungelében. A vidék leszakadása és származása miatt szinte kilátástalan Lali helyzete, néha késik az iskolából, és egyáltalán nem olyan életet él, mint mi azt el tudnánk képzelni.

De ebbe a világba, ami a roma telepén zajlik, bőven van lehetőségünk bepillantani a film képein keresztül. Viszont dokumentarista jellegéhez képest még így is félhomályban tapogatózunk, de ezt a hibát elkönnyvelhetjük az emészthetőség számláján. A nyeremény

azonban zsigereiben hat Lalira, így nem tehet mást, engedelmeskedik ezeknek a mélyről jövő érzéseknek, és nekiindul, felutazik Pestre, hogy átvehesse a robogót. A jegyet egy nagy nejlonzacskóval váltja meg, azonban a vonat – véletlenül – lerobban, így színesítve a sztorit, ami vagy a forgatókönyvírók „bravúrja”, vagy a MÁV szokásos sajátossága.

Ezt követően ismerkedik meg a Tóth Sándor által alakított Lali a kétes vándorzenésszel, a Balogh Roland által játszott Sanyival. Budapestre érve azonban újabb nehézségek elé néz, mind a Vespát, mint édesapját illetően. A film további képkockáin még feltűnik Szabó Simon rendező és forgatókönyvíró (*Papírrepülők*), aminek külön örültem, mert így meg tudom említeni a nevét, és mert igazán jó érzés azt látni, hogy mintha halvány csillag kezdene ragyogni a magyar mozi egén, aminek a fényét a fiatal művészek gerjesztik egyre fényesebbre.

Törcece

VESPA
(magyar, 2009, 85 perc)

Rendező: Groó Diána.

Forgatókönyvíró: Groó Diána, Szabó Iván.

Szereplők: Tóth Sándor, Balogh Rudolf, Nyakó Júlia, Szabó Simon.

FOTÓ: KARABA TÜNDE

Gólya Kupa

„Itt a barna, itt a bajnok!”

Akiket előző csütörtökön 5 órakor az egyetem elé sodort az élet éppen órára igyekezve vagy frissen kiszabadulva az épületből, nem tudták nem észrevenni az Északi tömb előtt gyülekező lelkes gólyacsoportokat. Igen, az idei gólyatáborok nyertes csapatai készültek az egymás elleni végső megmérettetésükre! Gólya Kupa. Aki elhozza, az lesz az egész ELTE legbelevalóbb csapata! Bódvarákót Mészi és Toplak Joe drapp csapata, az Ánusztörpék képviselték, az egyik legnagyobb létszámmal megjelent, összetartó kis csapat. Már a verseny kezdetekor lelkesen festették össze egymás arcát katonai festékekkel és Angelinát, az indulójuk főszereplőjét sem hagyták otthon.

Az első fele a Kupának a Campuson zajlott, itt minden kar képviselt egy-egy állomást. A kémiasoknál furcsa külsejű kémcsövek közül válogathattunk, a mi üvegcsénk drapp színű trutyomjáról pedig ki kellett derítenünk, hogy májkrém, tea, tejföl és némi tej egyvelegéből áll. A fizikusoknál mi is lett volna a két legfőbb eszköz, ha nem egy műanyag pohár és egy óvszer? Mindenesetre mókás állomás volt, hangos „Szimpatikus állomás!” felkiáltással távoztunk tőlük. A bölcsészeknél a Dózsa-féle parasztfelkelést kellett imitálni erősen alkoholittas verzióban, nagyon hálás közönség voltak, lelkes tapsban törtek ki, amint a színdarab végén a szereplők megrágcsálták „Dózsa Györgyöt” és végül meggyújtották még a koronáját is. Az informatikusok megállójánál tequiláztunk egyet, persze nem a megszokott módon.

A városban átvágva további feladatok vártak a lelkes csapatokra a Damjanich úti kollégiumig. Megtudtuk, hogy egy Combino egész pontosan 54 méter és hogy egy szexshopban mennyibe kerül egy DVD kikölcsönzése.

A Damjanich úti kollégiumban voltak a végső vetélkedők, játszottunk székfoglalókat és persze alkoholos játékokban verhetetlenek voltunk. Eredményhirdetéskor már a tetőfokára hágott a hangulat és bár szorosan, de mi, Bódvarákó drapp ánusztörpéi lettünk a bajnokok! Később a buli egy innen 10 percre található létesítményben, a Club 49-ben folytatódott. Gondolom mondanom sem kell, hatalmas győzelmi ünnepet ült a mi TTK-s csapatunk, de a többi résztvevő is, hiszen ők is hihetetlenül jól helytálltak!

Serephina

GÓLYABÁL

ELTE Bárczi&TTK

2010.
10.15.

Kowalsky Meg a Vega Bélga

Animal Cannibals
Kozmix Palotai
Dj Juhász Laci

Helyszín:

ELTE Campus,
XI Budapest,
Pázmány Péter
sétány 1/a
Alkalmához illő
ruhában gyere!

elte
TTKHÖK

burn
ENERGY DRINK

FUNDANGO

elte
alapítvány